

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 18.10.2020).

4. Золотухін О. Бухгалтерський та податковий облік за ліцензійними договорами (роялті). URL: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/3517>. (дата звернення: 23.09.2020).

5. Остапчук В. Оподаткування роялті: відповіді на питання. URL: [https://synergy.ua/ru/opodatkuvannya-royalti-vidpovidi-na-pytannya-ru/#:~:text=%D0%9F%D0%9A%D0%A3%20\(%D0%9F%D0%BE%D0%B4](https://synergy.ua/ru/opodatkuvannya-royalti-vidpovidi-na-pytannya-ru/#:~:text=%D0%9F%D0%9A%D0%A3%20(%D0%9F%D0%BE%D0%B4) (дата звернення: 19.10.2020).

6. Остапчук В. Роялті чи не роялті: ось в чому питання?! URL: <https://synergy.ua/ru/royalti-chy-ne-royalti-os-v-chomu-pytannya-ru/> (дата звернення: 07.10.2020).

7. Про затвердження розміру, порядку та умов виплати винагороди (роялті) за комерційне використання опублікованих з комерційною метою фонограм, відеограм, їх примірників та зафіксованих у них виконаць : постанова Кабінету міністрів від 18 січ 2003 р. № 71. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/71-2003-p#Text>. (дата звернення: 11.11.2020).

8. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21 квіт. 1993 р. № 3116-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12#Text> (дата звернення: 29.11.2020).

REGULATORY AND LEGAL SUPPORT OF ENTREPRENEURSHIP AND ITS DISADVANTAGES

*Lubenska A.V., student
Scientific adviser: Boldovska K.P., Cand. Sc. (Economics),
Associate Professor
Kharkiv National Automobile and Highway University*

For the effective development of competitive entrepreneurship, which will be able to achieve the goals, it is necessary to have a holistic, clear and understandable legal basis.

A set of laws, regulations and guidance documents that determine the procedure for establishing enterprises, registration of individuals – entrepreneurs, their legal and organizational forms, the organization of production, providing it with the

necessary resources, sales, taxation, relations between state and entrepreneurs, business entities activities among themselves, as well as giving entrepreneurs certain legal guarantees are called the legal basis of entrepreneurial activity. The formation of the legal framework of entrepreneurship is the most important prerequisite for its formation and development. Legislation in the field of entrepreneurship should be a single system both in terms of mutual consistency of norms and the integrity of the regulatory and legal regulation of entrepreneurial activity. World experience shows that for the successful development of entrepreneurship it is necessary to create a legal basis for its functioning, to ensure proper legal consolidation of rights and permanent legal support by the state, which guarantees the protection of the lawful functioning of entrepreneurship, promotes its development [1].

International business practice proves that an enterprise cannot exist without clear and effective legislation. Therefore, the formation of favorable conditions for doing business is impossible without the adoption and actual operation of such laws that would clearly define the conditions for doing business. In developed countries with market economies, there are no special laws on entrepreneurship [2].

Freedom of entrepreneurial activity is enshrined in the constitution, civil law and other regulations governing economic activity. In Ukraine, the need to adopt a special law on business development was due to two reasons: first, the need to abolish the existing restrictions in the legislation (until 1991, private business was prohibited, it was considered a criminal offense); secondly, the need to form a legal framework that would stimulate the development of entrepreneurship and its support. Today the main legislative act regulating business activity is the Commercial Code of Ukraine. It determines the basic legal, economic and social principles of entrepreneurial activity (entrepreneurship) by citizens and legal entities on the

territory of Ukraine, establishes guarantees of freedom of enterprise and its state support. Entrepreneurial activity is also regulated by the Laws of Ukraine «On Property», «On Enterprises in Ukraine», «On Business Associations», «On Peasant (Farming) Economy», «On Restriction of Monopoly and Prevention of Unfair Competition in Entrepreneurial Activity», «On Licensing of Certain types of economic activity», «On state support of small business», etc.

According to the Constitution of Ukraine, «Everyone has the right to entrepreneurial activity, which is not prohibited by law» [3]. The adoption and enactment of the Constitution of Ukraine – the Basic Law of our state – is a truly significant event. Ukraine and its people have received a long-term legal foundation for dynamic civilized development. The Basic Law is a guarantee not only of independence, but also of a truly reformist development of the state, in particular of market transformation of the economy. An appropriate base is being created for the development of competition and the restriction of monopoly. Along with the existing legislative acts, the Verkhovna Rada of Ukraine in 1996 adopted the Laws of Ukraine «On Protection against Unfair Competition» and «On Advertising», in May 2000 the Law of Ukraine «On Natural Monopolies» was adopted, and in January 2001 – Law of Ukraine «On Protection of Economic Competition», etc.

The main disadvantages of legal support for entrepreneurship in Ukraine are:

- lack of a unified legislative strategy for the development of entrepreneurship, insufficient legal guarantees of all forms of ownership and protection of private property as the main condition for the development of entrepreneurial activity;
- ambiguity, instability and inconsistency of the current regulatory framework for business development. The growing flow of regulations at various levels, especially departmental, often distorts the basic legislation;

– practically non-functioning character of many legal acts, very low executive discipline concerning normative-legal documents. Many of the provisions of the Constitution of Ukraine cannot be implemented and remain only a declaration until the laws defining a specific mechanism, procedure and procedures for their implementation have been enacted. The helplessness of the state system of law enforcement is increasingly compensated by the activity of underground mafia structures, which begin to judge and resolve economic disputes and conflicts outside any legal norms;

– the presence in the legislation of many vague norms, which, if desired, can be subjected to any interpretation. It was they who made it possible to form financial «pyramids» that deprived many of our compatriots of their savings;

– unfoundedness of legislative restrictions and requirements contained in certain regulations. This is one of the consequences of the lack of practice of involving representatives of public associations of entrepreneurs in the discussion of draft legal acts;

– the presence of legal nihilism as the antithesis of legal culture. The essence of legal nihilism is ignoring the law, legal norms and generally accepted legal values, contempt for legal principles and traditions. The imperfection of legal education and simple ignorance of the law play an important role in the emergence of such a negative social and legal phenomenon [4].

Thus, the legal regulation of entrepreneurship is a defining problem of current and future socio-economic life of the country, and the analysis of business practices in Ukraine shows the need for regulation, improvement and purposeful development of independent legal support of entrepreneurship.

References:

1. Мачуський В. В. Правове забезпечення підприємницької діяльності. Київ, КНЕУ, 2002. 348 с

2. Онищук Я. В. Фінансова підтримка малого та середнього бізнесу. *Фінанси України*. 2005. №7. С. 51–59.

3. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 23.04.2021).

4. Голубченко О. Проблеми підприємництва в Україні. *Діловий вісник*. 2005. №1. С. 11–13.

АДАПТАЦІЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ

Мошківський В.В., здобувач вищої освіти

*Науковий керівник: Болдовська К.П., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Сучасний світ зіткнувся з епідеміологічною нестабільністю, викликаною коронавірусною інфекцією COVID-19. Криза, з якою зустрівся світ сьогодні, завдає істотної шкоди економіці як на національному, так і на світовому рівні. Вона не схожа на жодну з попередніх. Прихід вірусу спричинив за собою настання нової економічної реальності, до якої необхідно адаптуватися кожному суб'єкту економіки, незалежно від масштабу: в рамках регіону, країни або цілого світу.

Проблема полягає у відсутності ресурсів, необхідних для життєзабезпечення і розвитку малого і середнього підприємництва (МСП) в умовах економічної нестабільності. Подібні обмеження дрібних компаній пов'язані, першою чергою, з порівняно невеликими розмірами капіталу, не придатного для підтримки тривалого автономного стану в період пандемії.

Підприємці та їх фінанси знаходяться в тяжких умовах. Перед підприємцями постає складний моральний вибір: намагатися вижити на останні гроші, запаси яких незабаром дійдуть кінця, або порушувати закон, наражаючи на небезпеку не лише себе, а й суспільство в цілому. Інші підприє-